

Fotograf Uta Freia Beer og Samlingsforvalter Åse Fredrikson

VEILEDER I FOTOGRAFERING AV MUSEUMSOBJEKTER

Forord

Veilederens målgruppe er små og større museer, bygdemuseer og historielag, uten utdannede fotografer. Veilederen har anbefalte standarder som rammeverk, og angir noen, av mange mulige, fremgangsmåter for å ta gode foto av museumsobjekter.

Målet er å heve kvaliteten på foto av museumsobjekter til dokumentasjonsformål, men også for tilgjengeliggjøring på hjemmesider og Digitalt Museum. Tanken er å gi råd som er enkle å forstå og gjennomføre for lekfolk. Det foreslås også så rimelige løsninger som mulig når det gjelder utstyr. Vi foreslår noen leverandører, men disse er kun eksempler. Det anbefales å ta kontakt med den lokale fotobutikken.

Veilederen er lagt opp med illustrasjoner av arbeidsprosessene – steg for steg. Vi har delt veilederen opp i kapitler, der vi tar for oss gjenstander ut fra størrelse og materiale. Dette gjør det mulig å laste ned kun ønsket kapittel.

Fotografen anbefaler bruk av gråkort/fargekort. Dersom en ikke har bildebehandlingsprogram, er det også mulig å ta et foto uten fargekort, til bruk på Digitalt museum. Følger en anbefalingene gitt, vil resultatet bli bra.

Prosjektet er finansiert av Norsk Kulturråd og var i utgangspunktet en søknad fra IFF – Institusjonsfotografenes forening. Museene i Sør-Trøndelag AS overtok prosjektet i 2017. Dette fordi MiST med finansiering fra Norsk Kulturråd har en godt egnet publiseringskanal gjennom **Samlingsnett.no**.

Underveis i prosjektet er det innhentet innspill og synspunkter fra flere profesjonelle institusjonsfotografer. I oppstartfasen deltok Dino Makridis, Sverresborg Trøndelag Folkemuseum og seinere Monica Milch Gebhardt, Varanger museum. Tusen takk for gode råd. Takk til Institusjonsfotografenes forening for tilliten.

Først og fremst takk til fotograf Uta Freia Beer og samlingsforvalter Åse Fredrikson for flott og grundig arbeid.

Trondheim, mars 2020

Ann Siri Hegseth Garberg
Prosjektleder/ Seniorrådgiver samlingsforvaltning
Museene i Sør-Trøndelag

5

Klær

Om man fotograferer mye klær kan det være klokt å anskaffe eller låne en skredderbyste. Da får man dandert klærne på et mer naturlig vis. Et alternativ er å bruke en kleshenger og et klesstativ, eller annet tilsvarende system. Da får man hengt opp klærne, de kan snurres rundt og dokumenteres, men det er vanskelig å dandere dem på «riktig» vis.

Husk også ID-nummerskilt, grå/fargeskalakort, og selvutløser til kameraet for å begrense uklarheter.

5.1

SKJORTE

Oppsett
Belysning
Kameravinkler
Utsnitt og klipping

5.2

NATTSKJORTE

Oppsett
Belysning
Kameravinkler
Utsnitt og klipping

5.3

VEST (VISER OGSÅ HVORDAN MAN KAN TA FOTO MED TEKSTILER LIGGENDE PÅ BAKKEN)

Oppsett
Belysning
Kameravinkler
Utsnitt og klipping

5.1 SKJORTE

Oppsett: Bakgrunn med gulvoppsett

Vi har valgt å henge skjorten på en kleshenger på et klesstativ. Stativet settes på gulvoppsettet.

Belysning

Lampene settes symmetrisk på hver side for å belyse plagget best mulig. Her må man prøve seg litt frem for å finne den beste plasseringen for lampene i forhold til hvordan plagget henger. Når bildet tas, slås all øvrig belysning som kan forstyrre korrekt fargegjengivelse av. Bruk selvutløser for å unngå vibrasjoner som kan oppstå ved lang eksponering, slik at man unngår uklårheter

Kameravinkler

Kamera stilles foran objektet, mellom lampene. Kamera settes i den stillingen som er relevant for plagget, her er det satt i vertikal stilling.

Utsnitt og klipping

Denne metoden for objektdokumentasjon er effektiv og god. Her er bildet tatt med ID-nummerskilt med mål, og gråskalakort. Man kan relativt enkelt senere justere fargene og klippe bildet for publisering. Når man klipper, bør objektet fylle 60-80 % av billedflaten.

Fotoene bør til sammen gi en grunnleggende fotografisk beskrivelse av *helheten* av objektet. Dokumenter også søm-detalljer, reparasjoner eller andre detaljer. Detaljene sikrer unik informasjon om objektet, og kan skille det fra lignende objekt.

Belysning

Lampene settes symmetrisk på hver side for å belyse plagget best mulig. Her må man prøve seg litt frem for å finne den beste plasseringen for lampene i forhold til hvordan plagget henger. Når bildet tas, slås all øvrig belysning som kan forstyrre korrekt fargegjengivelse av. Bruk selvutløser for å unngå vibrasjoner som kan oppstå ved lang eksponering, slik at man unngår uklårheter.

Kameravinkler

Kamera stilles foran objektet, mellom lampene. Kamera settes i den stillingen som er relevant for plagget, her er det satt i vertikal stilling.

1. Uklippet

1. Klippet

5.3 EKSEMPEL 3: SKJORTE

2. Uklippet

3. Uklippet

2. Klippet

3. Klippet

5.2 NATTSKJORTE

Oppsett: Bakgrunn med gulvoppsett

Her har vi brukt et enkelt klesstativ som har en viss fleksibilitet med hensyn til høyde og dermed lengde på klær / tekstil. Dette er plassert på vanlig bakgrunn med gulvoppsett.

Belysning

For å gi jevn belysning av objektet, er dagslyslampene satt opp symmetrisk på hver side av kamera, med lik styrke. Alt øvrig lys er avslått når bildet tas. Bruk selvutløser for å unngå rystelser og uklarheter.

Kameravinkler

Kamera stilles foran objektet, mellom lampene. Kamera settes i den stillingen som er relevant for plagget, her er det satt i vertikal stilling.

Utsnitt og klipping

Bildet tatt med ID-nummerskilt med mål, og gråskalakort. Man kan derfor relativt enkelt senere justere fargene og klippe bildet for publisering. Når man klipper, bør objektet fylle 60-80 % av billedflaten.

Fotoene bør til sammen gi en grunnleggende fotografisk beskrivelse av *helheten* av objektet. Dokumenter også detaljer eller fra informative vinkler. Ved å dokumentere detaljene sikrer man unik informasjon om objektet, og kan skille det fra lignende objekt.

2. Uklippet

2. Klippet

3. Uklippet

3. Klippet

I foto 4 og 5 er det fotografert detaljer hvor kan man se tilpasninger og reparasjoner som er unike for dette objektet.

2. Uklippet

3. Klippet

4. Klippet detalj

5.3 VEST

Oppsett: Gulvoppsett

Her viser vi to ulike måter å fotografere vesten. På stativ, som de foregående eksemplene, og liggende på silkepapir på gulv.

Ideelt sett skal man ta foto rett forfra, men i noen tilfeller kan ikke tekstilen henges. Da kan en løsning være å legge dem på støvfritt og nøytralt silkepapir på gulvoppsettet. Når noe ligger på bakken kan det være utfordrende å få en god kameravinkel og samtidig sikre at objektet er godt belyst uten at man lager skygge med kamera eller annet.

Alternativ 1: stativ på gulvoppsett.

Alternativ 2: liggende på gulvoppsett

Belysning

For å gi en jevn belysning av objektet, er dagslyslampene satt opp symmetrisk på hver side av kamera, med lik styrke. Alt øvrig lys er avslått når bildet tas. Bruk selvutløser for å unngå rystelser og uklarheter.

Kameravinkler

Kamera er plassert mellom lampene. Fotoene bør til sammen gi en grunnleggende fotografisk beskrivelse av *helheten* av objektet.

Dokumenter også detaljer eller fra informative vinkler. Ved å dokumentere detaljene sikrer man unik informasjon om objektet, og kan skille det fra lignende objekt.

Utsnitt og klipping

Bildet tatt med ID-nummerskilt med mål, og gråskalakort. Man kan derfor relativt enkelt senere justere fargene og klippe bildet for publisering. Når man klipper, bør objektet fylle 60–80 % av billedflaten.

1. Uklippet

1. Klippet

2. Uklippet

2. Klippet

Alternativ 2: liggende på gulvoppsett

5.3 EKSEMPEL 3: VEST

3. Uklippet

3. Klippet

4. Uklippet

4. Klippet

5.3 EKSEMPEL 3: VEST

5. Uklippet

5. Klippet